

Met plankjeslood

achter de zeerovers aan

In ons 'zustermagazine' Dé Roofvis berichtte Bart Debaes al enige keren over een even simpel als effectief 'kunstaasje'. De uit Frankrijk overgewaaid plomb-pallete oftewel het plankjeslood is niet meer dan een specifiek gevormd stukje lood, met daarachter een haak. Verticaal gevestigd vertoont deze constructie echter een dermate verleidelijke actie dat op het zoete werkelijk alle roofvissoorten er effectief mee kunnen worden gefopt. Tijd om dat plankjeslood ook eens op zee uit te proberen dus...

“En als we nu eens naar Ierland zouden gaan op zomervakantie?” Aan het woord is mijn vrouw en van mijn kant moeten er natuurlijk geen tegenwerpingen worden verwacht. Drie jaar terug trokken we al eens als koppel een viertal dagen naar Bundoran, en toen reeds dacht ik dat dit wel eens een prima uitvalsbasis kon zijn voor een gezinsvakantie; als de kids wat groter zouden zijn. Het schilderachtige Bundoran ligt aan de Donegal Bay, in het wonderschone en grotendeels nog ongerepte noordwesten van Ierland. Een ideale bestemming om het zoete water dit keer maar

te laten voor wat het is en mijn hopen te verkrijgen vistijd volledig aan de zeevisserij te besteden. Ik wist dus niet hoe gauw ik mijn vrouw moest beamen dat dit inderdaad onze ideale gezinsbestemming voor de zomervakantie zou zijn. “En misschien kon ik dan in wat verstuurd uurtes óók nog wat gaan vissen...” Met zwaar materiaal wou ik niet aan de slag en dus werden enige spinhengels uitgezocht en een hoopje kunst-aas. Vanwege de prima resultaten op het zoete, moesten er zeker ook een paar plomb-palletes -kortweg PP genoemd- mee. Het speelde namelijk al een tijdje in mijn hoofd om dit

plankjeslood ook eens op zee uit te testen. En als dit ietwat merkwaardige 'kunstaas' het niet zou kunnen maken op het visrijke Donegal Bay, dan lukte het waarschijnlijk nergens.

MEEWARIGE BLIK...

De dag na aankomst wilden de kids gaan surfen en bij dezelfde TurfnSurf kon ik voor de namiddag een kajak reserveren. (<http://www.turfnsurf.ie/>). Aangezien ik eerlijk gezegd nog maar weinig kajakervaring heb, was het een voordeel dat deze 'Wilderness Ride' kajak uitermate stabiel in het water bleek te liggen en er bovendien weinig golven stonden. Ik kreeg nog een bijkomend voordeel: de uiterst ervaren lokale visgids Michael Patton belde me op dat hij zich een paar uren kon vrij maken om met ons te vissen. Ik ken Michael al een paar jaren en

weet ondertussen dat hij een uitstekende visser is. Bovendien kent deze zeeviscrack de baai als zijn spreekwoordelijke broekzak. Toch is deze plaatselijke kennis niet supernoodzakelijk, want als je met de dieptemeter de onderwater gelegen rotspartijen opzoekt, heb je telkens een potentiële hotspot gevonden. De enige moeilijkheid die je dan nog moet zien te overkomen zijn de scholen makreel die niet graag aas naar de bodem laten zakken. Voor mijn kids die mochten meevaren in Michaels boot was dat laatste pure fun, maar als je op zoek bent naar ander en groter wild kunnen die mini-tonijntjes op den duur toch knap vervelend zijn. Ik wilde onmiddellijk met het plankjeslood aan de gang, al vond mijn visgids het overduidelijk maar een heel raar ding. De meewarige blik in zijn ogen begeleiden prima zijn woorden: “Are you sure you want to start with this, without bait?”. Zelf stond ik voorlopig enkel wat sceptisch tegenover de makreelbestendigheid van mijn PP. Dit kunstaas is

namelijk niet echt groot te noemen, dus een prima snack voor zo een blauwgestreepte grootbek.

MONTAGE

Wellicht is het nu eerst even tijd om voor de vissers die het plankjeslood

niet kennen, deze montage even kort te omschrijven. De basis is een plat loodje in de vorm van een gelijkbenige driehoek met afgeronde hoeken. In de hoek waar de gelijke zijden samen komen, is een gaatje geboord. De montage is verder

Het schilderachtige Bundoran ligt aan de Donegal Bay.

Voor een paar uurtes vissen in de beschutting van de baai bleek deze stabiele 'Wilderness Ride' kajak een uitkomst.

heel simpel: je schuift het plankjesloodje op je (getwiste) onderlijn (zie illustratie), dan een kraaltje als buffer en tenslotte een dregje waarvan de steel bedekt is met een stukje siliconenslang in een felle kleur. Het geheel hoeft er niet gelikt uit te zien. Natuurlijk ziet een glimmend, vernikkeld loodje er flitsend uit, maar nodig is dat niet. Een dof, gebutst loodje doet het werk even goed.

De aantrekkingskracht zit 'm in de breed uitzwaaiende actie van het loodje tijdens het verticalen en in het geluid of de trilling waarmee het loodje steeds weer tegen de kraaltje tikt. Dat is kennelijk zó aantrekkelijk, dat het in de praktijk ook niet eens nodig is om nog wat extra natuurlijk aas (zoals een stukje vis) op de dreg te prikken. Al kán dat vanzelfsprekend wel!

Zorg er voor dat je loodjes van diverse gewichten bij je hebt. Op het zoete water heb ik altijd 10- 15 en 20-grammers bij me, op zee ben ik niet verder dan 23 gram gegaan.

VANUIT DE KAJAK

Eenmaal vissend vanuit mijn kajak vormde dit in het begin ook wel een probleem. Telkens wanneer mijn loden driehoekje naar beneden dwarrelde, werd het onderschept en ik deed niet anders dan aantikken op deze gulzige scholenvis. Al gauw vond ik daarvoor echter een heel simpele oplossing: in plaats

Je moest door de dikke laag hongerige makrelen heen eerst maar eens de bodem zien te bereiken.

van aan te slaan op de beten, moest ik de lijn wat slap houden. De grijpende makrelen hadden dan telkens behoorlijk snel door dat lood niet eetbaar was, en lieten het vermeende hapje weer los. En al gebeurde het wel soms dat ik dit trucje een vijftal keren moest toepassen voor ik de bodem kon bereiken, uiteindelijk lukte het. Ik moet toegeven dat de eerste keer dat ik de bodem bereikte, mijn hart niet alleen bonkte vanwege het peddelen in mijn kajak. Zo nieuwsgierig was ik of de pollak mijn hapje wel zou lusten...

Een beetje te voorzichtig begon ik actie in mijn plankjeslood te brengen. Ik wilde het zo dicht mogelijk tegen de bodem blijven houden en liet het sprongen maken van een dertigtal centimeter. Een reactie bleef uit. Dan toch maar starten met het wat stevigere jerkwerk en het antwoord kwam al na vier grote halen. Net voor mijn hengel zijn hoogste punt had bereikt, werd de top ervan hard naar onder getrokken. Iets daar beneden ging niet akkoord met de vlucht naar boven van mijn loden flapper. De eerste tellen wou de vis heel erg graag naar de bodem en ik verwachtte al een mooie pollak. Tot mijn grote verbazing kwam er echter een prachtig gekleurde lipvis (*Ballan wrasse* of *Labrus bergylta*) naar boven. Dat was echt niet een vis die ik dacht te zullen vangen

op het plankjeslood, maar hij was daarom niet minder welkom. Al gauw kwam ook een kleine pollak een kijkje nemen bij de kajak en daarna een vierde soort die regelmatig de plomb-palette zou aanvallen: de steenbolk.

Intussen werd er bij Michael in de boot enkel maar makreel naar boven gehesen. Michael wenkte me om wat dichtter te komen varen. Hij wou mijn geheime wapen toch maar eens van dichtbij bekijken. Nog niet volledig overtuigd, monteerde hij toch nog eerst een onderlijn met meerdere haken die hij voorzag van stripjes makreel. Nu kwamen bij hen ook diverse soorten andere vis boven, tenminste als hij door de door de school aasleveranciers heen kon. Ik bleef echter met mijn PP het meeste soorten door elkaar te vangen. Ik had daarbij overigens wel het voordeel dat ik met mijn kajak minder snel wegdreef dan de grotere boot. Daardoor kon ik langer boven de rotspartijen blijven hangen. Geen aasvissen te hoeven versnijden en monteren was ook pure tijdswinst. De harde klappen op de PP vroegen steeds naar meer. Nee, voorlopig wou ik met geen enkel ander aas wisselen. De eerste test was alvast geslaagd.

VANAF DE CHARTERBOOT

Later die week hadden we de charterboot mv. Bundoran Star geboekt voor een avondje vissen in de baai.

Gevlekte lipvis (links) en de overal aanwezige pouting (steenbolk).

De goedlachse schipper Patrick O'Doherty vist bijna elke dag in de baai, en weet dus precies waar je moet zijn naar gelang seizoen, tij en weersgesteldheid. Naast mijn gezin gaan er nog slechts drie opstappers mee op deze boot voor 12 en dus zal ik voldoende ruimte hebben om licht aan de slag te kunnen gaan. Uit een overvolle boot licht vissen is namelijk vragen om moeilijkheden, zeker als er veel stroming en/of wind staat. Die twee laatste factoren zijn gelukkig niet aan de orde; het is een rustige zomeravond en de driftsnelheid zal dus meevallen. Eerst moet er zoals te doen gebruikelijk wat verse makreel als aas worden gevangen en dus gaan de verenpaten overboord. Met mijn spinhengel en de plomb-palette vang ook ik de benodigde makrelen. En hoewel ze aan mijn plankjeslood slechts één voor één binnen komen, op mijn spinstok is het een aangename bezigheid. Daarna zoeken we de rotspartijen op. De eerste pollakken komen snel boven, al komen ze maar op één hengel, namelijk deze die voorzien is van het plankjeslood!

Zo nu en dan worden deze sterke rovers afgewisseld door andere soorten. Soms een lipvis, die steeds moeilijk van de bodem af te houden is, en regelmatig steenbolken, in velerlei formaten. Slechts één stuk kunsttaas slaagt erin om even vlot pollak naar boven te brengen, en

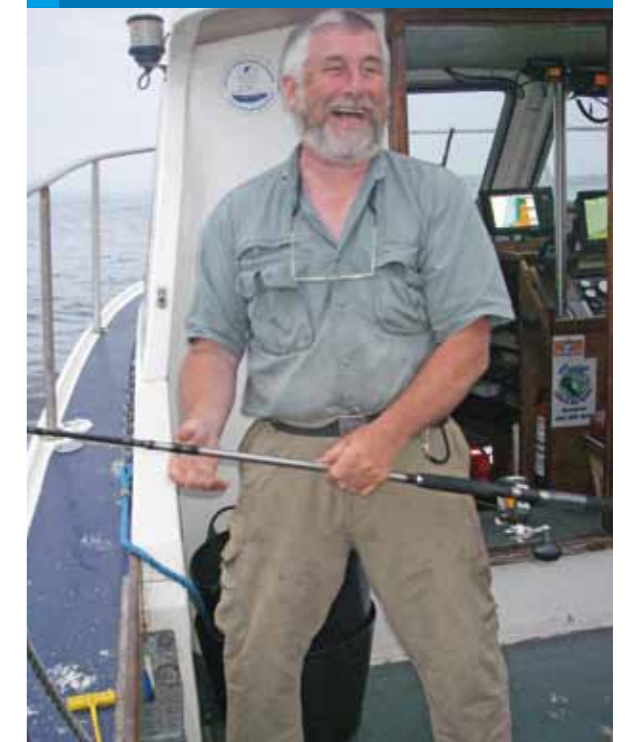
bovendien de twee grootste vissen: langgerekte twisterwormen. Die worden met een loodje van 20 à 30 gram de diepte ingestuurd, om ze daarna heel erg langzaam naar boven te draaien. Op iedere diepte moet je de beet verwachten, en dan komt de grootste moeilijkheid: je mag nooit aanslaan. Heel erg vreemd, maar als je slaat dan heb je geen vis. Je moet wachten totdat, na een aantal, soms heel harde rukken, de hengel echt helemaal krom gaat. Vaak gaat de vis dan al meteen door de slip. Deze plaatselijk veel gebruikte manier is er heel erg effectief.

HET BESTE VAN TWEE WERELDEN

Ik probeer deze twee effectiefste aassoorten te combineren. Op een enkele haak achter mijn plankjeslood monteer ik een standaard twister. Tussen het vissen met lange halen door, draai ik nu ook regelmatig mijn lijn binnen, in de hoop dat mijn kunsttaas onderweg wordt gestopt. Dat blijkt zowaar een paar keren te lukken. Het vreemde is dat het aas bijna telkenmale direct ten volle wordt genomen. In plaats van eerst wat tikken te voelen, wordt het direct gepakt, en duikt de vis met een rotgang naar beneden. Aantikken is weinig noodzakelijk, al doe ik het instinctief telkens toch. Wat later levert dit ook kort bij de bodem een mooie lipvis op.

Helaas blijkt na een paar uren dat ik nog steeds een expert ben in het zeeziek worden op een wat grotere boot. Nadat ik de Atlantische Oceaan ruim heb voorzien van voorgekauwd voer, ben ik te misselijk om nog deftig verder te vissen. Ik kom enkel nog recht van het dek om de dolfijnen te bekijken die rond de boot zwemmen.

De altijd goedlachse schipper Patrick O'Doherty van de charterboot mv. Bundoran Star.

VANUIT EEN KLEINERE BOOT

Twee dagen later ben ik opnieuw voldoende genezen van mijn zeeziekte en de daarmee samenhangende vrees om opnieuw het ruime sop te kiezen, dat ik het aandurf om samen met Michael in diens 'wee boat' de baai in te trekken. We zullen het op de bodem proberen op de bodem proberen op rog, maar ook tijd maken om de rotstekken uit te peuteren. Het roggan vangen gaat prima en ik slaag er zelfs in om een wel heel bijzonder doublet te vangen van een rog en een tarbot.

Als we echter boven een rotsgedeelte zijn gedrift, wenkt mijn PP me alweer vanuit de tacklebox. Dit keer geen lipvissen, maar de pollakken en steenbolken knallen er opnieuw hard op. Ik moet me dwingen om eens met wat anders aan de slag te gaan, bijvoorbeeld om te kijken of alle kunstaas hier evengoed werkt. Ik monteer een Diver Vibe van River2Sea. De steenbolken blijven nu wat achterwege, maar de pollakken vinden het er duidelijk lekker uitzien. Ik vang er diverse na elkaar, maar ondervind regelmatig het nadeel van de twee dreggen die onderaan hangen. Heel vaak kom

ik vast te hangen aan de kelp op de rotsen en dat overkwam me met het plankjeslood niet. Dan maar verder naar een volgende vergelijkende aastest. Een Berkley Riple shad wordt gemonteerd, maar deze krijg ik niet zo gevestigd dat hij wordt gegrepen. Het zal wel aan de dag of het tij liggen, daar dit kunstaas zeker al voldoende heeft bewezen pollak te kunnen vangen. Terug naar de PP, en die wordt al gepakt nog voor het eerste bodemcontact. Wat later drijven we opnieuw boven zandbodem en gaat mijn vismakker voor leng en de diverse soorten platvis. Met de platvislepel in het achterhoofd vermoed ik dat het plankjeslood misschien ook wel een platvislokker zou kunnen zijn. Ik beaas de dreg met een stripje makreel en stuur het geheel de diepte in. Met kleine huppeltjes laat ik het plankjeslood de bodem aftasten. Het duurt een tijdje voor ik eerste beet voel en ik sla meteen aan. Onmiddellijk beseft ik dat dit waarschijnlijk niet de slimste zet was, en dat wat langer wachten een betere optie zou zijn. Een nieuwe strip vis gaat er aan, en al gauw komt de volgende beet. Ik wacht wat langer, en na wat schokkende tikken op de top, denk ik dat

het juiste moment is gekomen. De aanslag levert weer niets op. Dit scenario blijft duren, en pas als ik de molen een tiental seconden open zet na de eerste tik kan ik eindelijk mijn eerste schar naar boven halen. Wat later haak ik op dezelfde methode iets zwaarders, waarschijnlijk een kleine rog, maar deze lost helaas na een tijdje drillen. Net als ik overweeg om een stuk achter het plankjeslood een enkele haak te monteren, komt opnieuw een pollak boven. We zijn terug op een rotsstek beland en dus moet ik weer volop aan de slag met de kelpbewoners. Of het laatste idee van de enkele haak achterop meer platvis oplevert, zal ik dus bij gelegenheid eens nader moeten uitproberen.

TEST GESLAAGD

De verder geplande testen vanuit de belly boat en kajak moest ik helaas laten vallen vanwege mijn opspelende hernia's. Jammer, maar het is niet anders. Het plankjeslood heeft voor mij echter overduidelijk bewezen dat het ook zijn rol kan spelen in de lichte visserij op de rovers uit de zee. Ik heb het kunstaas slechts een enkele keer voorzien van wat natuurlijk aas, zodat het zijn eigen

Bijzonder doublet van twee platten, met links een stekelrog en rechts een tarbot(je).

vangkracht ten volle kon bewijzen. Ten opzichte van ander kunstaas heeft het plankjeslood beslist diverse voordelen: het is zeker voldoende makreelbestendig, maar aan de ander kant vangt het op de juiste wijze gevist desgewenst ook veel makreel. Vanwege de hoog geplaatste haak raakte het in die week slechts éénmaal vast in de kelp, terwijl ik in diezelfde tijd aan andere montages een veelvoud aan onderlijnen en kunstaas zag verspelen. Je hebt geen hoge gewichten nodig om de bodem te halen, bijgevolg kan je met lichte hengels aan de slag en beleef je prima sport. Ik viste zelf nooit zwaarder dan 23 gram, en had zelden het gevoel dat ik gewicht te kort kwam. Met natuurlijk aas erbij krijg je een lokker die werkt, al moet ik nog nagaan hoe de inhakingskansen hierbij kunnen worden verhoogd. Dat hoop ik een volgende keer te kunnen doen. Daar het ganse gezin

Het beste van twee werelden.

zich in Bundoran met wandelen, surfen, en vissen prima heeft vermaakt, is de kans groot dat er de komende zomer een tweede kans komt. Dat het plankjeslood dan

opnieuw de Ierse zee onveilig zal maken, staat nu al als een paal boven het euh... zeewater.

Bart Debaes

Als tussendoortje wordt ook een Diver Vibe van River2Sea zeer gewaardeerd.

